

VÝZNAM SPECIÁLNÍ OČISTY VOJSK

Speciální očista vojsk je jedním z důležitých opatření v rámci odstranění následků použití zbraní hromadného ničení nepřítelem. V souladu s předpisem Vševojsk-2-11 tato očista zahrnuje speciální očistu osob, dezaktivaci, odmořování a dezinfekci výzbroje, bojové techniky, prostředků protichemické ochrany jednotlivce a výstroje. Speciální očista může být částečná a úplná. Na ní se podle konkrétních podmínek, situace a materiálního vybavení podílejí všechny druhy vojsk i týlové jednotky, útvary a zařízení. Hlavní úkoly speciální očisty plní však jednotky a útvary chemického vojska.

Význam speciální očisty vojsk v soudobém boji a operaci je dán především širokými možnostmi nepřítele v použití jaderných a chemických zbraní a tím možností vytvářet rozsáhlá pásma radioaktivního zamoření a prostory chemického napadení.

Při hodnocení předpokládaného rozsahu zamoření vojsk radioaktivními látkami nás budou zajímat především možnosti nepřítele v použití pozemních (podzemních) jaderných úderů a jaderných min. Při hodnocení předpokládaného rozsahu zamoření vojsk otravnými látkami budeme vycházet z variantních možností nepřítele v použití jednotlivých prostředků chemického napadení v souladu s normami přidělování chemické munice pro jeden den boje (operace). Z hlediska předpokládaných požadavků na speciální očistu bude nás pak zajímat orientační rozsah zamoření vojsk trvalými otravnými látkami typu VX a destilovaný yperit.

Možnosti nepřítele v použití jaderných a chemických zbraní budou vždy úzce závislé na jeho zámyslu, povětrnostních a

terénních podmínkách a konkrétní bojové situaci. Rozsah speciální očisty vojsk bude pak zpravidla určován charakterem činnosti vojsk, hustotou jejich rozmístění v zamořených prostorech, stavem připravenosti vojsk k ochraně před účinky radioaktivních a otravných látek a též stupněm ukrytí živé síly v jednotlivých obdobích boje a operace. S nejrozsáhlejším zamořením vojsk počítáme v prvním hromadném úderu nepřítele nebo v období jeho protipřípravy.

Průměrně můžeme počítat, že za každý den armádní útočné operace může být radioaktivními látkami zamořeno 35–60 % vojsk armády, otravnými látkami 15–25 % vojsk armády. Podle údajů sovětských autorů může nepřítelem trvalými otravnými látkami typu VX a destilovaný yperit za každý den armádní operace zamořit 20 až 25 (výpočetních) praporů, radioaktivními látkami 60–70 (výpočetních) praporů. To tedy znamená, že za jeden den útočné operace půjde o speciální očistu u 80 až 95 (výpočetních) praporů. Tato čísla chápeme jako maximální rozsah speciální očisty vojsk za jeden den armádní operace.

Nejvýhodnější podmínky pro speciální očistu vojsk budou při jejich pobytu v prostorech soustředění, ve vyčkávacích prostorech a v průběhu operace zpravidla, jsou-li v záloze nebo ve druhém sledu armády. Svazky druhého sledu armády ve vyčkávacích prostorech mohou být však při výhodném směru středního větru pro nepřítele a v souladu s jeho zámyslem napadeny pozemními jadernými úderu a současně zamořeny trvalými otravnými látkami. Za tohoto předpokladu může dojít u jednotek a útvarů druhosledového svazku k velmi složité situaci, zvláště v přípa-

dech, kdy by k tomuto rozsáhlému zamoření došlo v krátké době před plánovaným zahájením přesunu svazku na čáru zasažení. Kromě toho jednotky a útvary druhosledového svazku budou donuceny překonávat pásma radioaktivního zamoření od pozemních jaderných úderů, které v době jejich přesunu na čáru zasažení byly vedeny na jiné prvky operační sestavy armády. Současně může nepřítel ke ztížení přesunu vojsk vykonat letecký postřik trvalou otravnou látkou na jednotlivé přechodové proudy jednotek a útvarů divize. Úplná speciální očista (v rámci komplexního odstranění následků jaderného a chemického napadení) by si za tohoto předpokladu vyžádala spojeného, přísně časově a prostorově koordinovaného zásahu jednotek speciální očisty vševojskových útvarů a svazku spolu se zásahem vyčleněných sil a prostředků z chemické zálohy armády. Zde můžeme efektivně uplatnit tzv. „hotovostní MSO“ rozvíjené péčí armádní chemické zálohy a to jak v blízkosti vyčkávacího prostoru svazku, tak také v pásmu jeho přesunu na čáru zasažení.

Vševojskové svazky prvního sledu vševojskové armády nebudou zpravidla napadeny pozemními jadernými úderými nepřítel. Mohou však v důsledku odpálení jaderných min nepřitelem být donuceny překonávat pásma radioaktivního zamoření, popř. v těchto pásmech po určitou dobu pobývat. Kromě radiačních ztrát způsobených ozářením bude u jednotek a útvarů prvosledových svazků docházet k prvotnímu a druhotnému radioaktivnímu zamoření, které zvláště za deštivého počasí může znamenat zamoření bojové techniky nad přípustné normy. Pokud jde o jejich zamoření trvalými otravnými látkami, půjde zpravidla o zamoření druhosledových pluků těchto svazků, raketového vojska a dělostřelectva, divizních záloh, míst velení a týlu divize. Jednotky a útvary svazků 1. sledu budou v průběhu útočné operace vykonávat ve většině případů jen částečnou speciální očistu s využitím vojskových prostředků a prostředků z místních zdrojů. Úplná speciální očista bude u nich možná zpravidla až po jejich vyvedení do druhého sledu nebo do zálohy.

Možností nepřítel v použití jaderných úderů na další prvky operační sestavy vševojskové armády (místa velení, armádní raketovou brigádu v hlavních a záložních prostorech bojového rozmístění, armádní dělostřelectvo, armádní zálohy a týlové útvary a zařízení) budou mimo jiné dány způsobem zahájení války. V podmínkách, kdy nepřítel zahájí agresi s použí-

tím jaderných zbraní od samotného počátku, můžeme předpokládat, že prvky operační sestavy armády (včetně druhosledových svazků) mohou být napadeny jednotlivými pozemními jadernými úderými ve výchozím prostoru pro útok, popř. již při postupném zaujímání tohoto prostoru a může tedy docházet k jejich radioaktivnímu zamoření.

V případě, že nepřítel přejde na používání jaderných zbraní až v průběhu útočné operace, mohou být prvky operační sestavy armády napadeny pozemními jadernými úderými v závislosti na celkovém vývoji situace v pásmu činnosti armády i sousedních svazů (svazků) a v souladu s jeho zámyslem. Mohou být napadeny těmito pozemními jadernými úderými buď přímo, nebo se mohou postupně ocitnout v pásmech radioaktivního zamoření od pozemních jaderných úderů, vedených na další prvky operační sestavy armády, důležitá komunikační a hospodářská centra a letiště, rozmístěná v pásmu činnosti armády. Ve všech případech musí předpokládat, že budou rozsáhlá pásma radioaktivního zamoření překonávat, nebo v nich budou po určitou dobu nuceny plnit bojové úkoly. Zamoření míst velení, armádní raketové brigády, armádních záloh a týlových útvarů a zařízení armády trvalými otravnými látkami může nepřítel způsobit nejčastěji formou leteckého chemického postřiku s OL VX a to jak při jejich pobytu v prostorech rozmístění, tak i v době jejich přesunu.

Částečnou speciální očistu si zabezpečí vlastními silami a prostředky. Stejně tak si mohou některé z nich organizovat i úplnou speciální očistu s využitím svých organických jednotek chemického vojska.

Prvořadou pozornost v tomto směru zasluhují místa velení armády (především VS a TVS armády). Předpokládané zamoření osob, bojové techniky, dopravních prostředků a ostatního materiálu značně omezuje a ztěžuje činnost míst velení. Osoby, které nemohou být v úkrytech, automobilech a technice vybavené filtračně ventilačním zařízením musí pracovat v prostředcích protichemické ochrany jednotlivce. Tím se značně omezují jejich pracovní možnosti, zvyšuje se jejich únava, ztěžuje pohyb a zvyšuje náročnost při využívání pojištěk. Kromě toho jsou neustále vystaveni nebezpečí zamoření a tím vyřazení (zvláště při použití otravných látek nepřitelem). Částečná speciální očista osob po jejich napadení OL VX a sarin musí proběhnout ihned po zamoření. Při zamoření radioaktivními látkami proběhne obvykle až po vyvedení ze zamořeného

prostoru. V zamořeném prostoru jen při dlouhodobém pobytu ke snížení účinků těchto látek. Prostředky protichemické ochrany se snímají při radioaktivním zamoření radioaktivními látkami až po vyjití ze zamořených prostorů. Při zamoření otravnými látkami se nesnímají, dokud neproběhla úplná speciální očišta.

Jedním z důležitých opatření je organizace speciální očišty zamořených osob, které přicházejí na místa velení (styčné orgány, kurýři, spojky a příslušníci vlastního štábu a zabezpečujících jednotek). Toto opatření zabezpečuje v úzké součinnosti NCHV (NCHS), správce štábu a provozní jednotky vyčleněním sil a prostředků chemického vojska i dostatečného počtu vojenských prostředků speciální očišty. Je připraveno předem a zahrnuto do plánu ochrany a obrany VS.

Úplná speciální očišta míst velení plní jako jeden z prvořadých úkolů síly a prostředky speciální očišty na předem plánovaných a připravovaných MSO obvykle průjezdného typu po vyvedení ze zamořeného prostoru, v němž bylo místo velení rozvinuto. Vhodné prostory pro rozvinutí MSO vybereme a rekognoskujeme předem a to na předpokládaných směrech výjezdu míst velení.

Při zamoření míst velení během jejich přesunu musíme zabezpečit jejich úplnou speciální očištu před zaujetím nových prostorů rozmístění. Za příznivých podmínek budeme pro speciální očištu míst velení počítat i s využitím místních zařízení. Pro tento účel je na vlastním území dohodována součinnost s orgány teritoria a civilní obrany již v mírových podmínkách k efektivnímu využití těchto zařízení.

Pro zabezpečení úplné speciální očišty míst velení armády je třeba především počítat se zásahem rot speciální očišty armádního praporu chemické ochrany. Podle konkrétních možností bude k plnění tohoto úkolu též využita i organická četa chemické ochrany provozního praporu armády.

Pokud jde o armádní raketovou brigádu, tato má ve velitelské baterii četu chemické ochrany a v této četě pak družstvo speciální očišty bojové techniky a družstvo speciální očišty osob. Tyto jednotky mají však omezené možnosti a nemohou v potřebném rozsahu zabezpečit úplnou speciální očištu brigády.

Vzhledem k celkovému charakteru plnění úkolů brigády chemické ochrany v útočné operaci je žádoucí, aby v její prospěch (pro potřebu jednotlivých paleb-

ných baterií, technické baterie, čet technického zabezpečení raketových oddílů, týlu a VS brigády) byl připraven zásah nejméně jednou rotou speciální očišty od praporu chemické ochrany armády (chemické zálohy armády). Úplná speciální očišta bude zde zabezpečena buď na MSO nebo výjezdem techniky k jednotkám. Časově i prostorově podmínky pro úplnou speciální očištu u útvarů a jednotek armádní raketové brigády musí být přesně sladěny s jejich odbornými úkoly (např. stupněm pohotovosti palebných baterií a časem na přípravu k vedení úderů) i v souladu s celkovou situací na frontě. To vyžaduje jednak úzkou součinnost NCHV a NRVĐ armády při plánování a řízení těchto opatření, ale též konkrétní dohovor mezi velitelem jednotky speciální očišty s velitelem jednotky (útvary), určeného ke speciální očiště.

Z hlediska zabezpečení speciální očišty u týlu vševojskové armády je třeba především využít družstva speciální očišty bojové techniky a družstva speciální očišty osob, které jsou součástí čety chemické ochrany praporu obsluhy PAZ. Významnou úlohu pro zabezpečení speciální očišty plní zde rota chemické ochrany týlu armády, která má ve své organizaci četu speciální očišty bojové techniky a četu speciální očišty osob. Tato rota je schopna zabezpečit za 6–8 hodin speciální očištu dopravních prostředků automobilního praporu a za 1 hodinu speciální očištu 144 až 192 osob. Skutečnost, že rota chemické ochrany týlu armády zabezpečuje pohyblivou armádní základnu a ostatní týlové útvary a zařízení armády podstatně přispělo k určité jejich samostatnosti při organizaci speciální očišty. Při rozsáhlejších zamoření PAZ a ostatních TÚZ armády radioaktivními a otravnými látkami bude třeba počítat se zásahem jednotek speciální očišty z armádní chemické zálohy v jejich prospěch. Podle konkrétní situace a potřeby můžeme ve prospěch týlu a armády vyžádat též zásah prostředků chemické zálohy frontu.

Vzhledem k charakteru činnosti TÚZ armády a možnostem rozmístění PAZ můžeme pro zabezpečení speciální očišty v široké míře využívat vojenských prostředků z místních zdrojů, popř. náhradních látek a improvizovaných prostředků. Časově a prostorově podmínky speciální očišty v týlu armády jsou do značné míry určovány činností automobilních útvarů, jejichž hlavním úkolem je přísun vojskům a odběr z oddělení předem frontové základny, popř. z jiných skladů.

Rozbor možností nepřítele v použití jaderných a chemických zbraní v operačním rámci orientačně ukázal na předpokládaný rozsah speciální očištění v útočné operaci vševojskové armády. Současně šlo o dílčí úvahy o takticko-operačních podmínkách speciální očištění u hlavních prvků operační sestavy armády a tím také byl zdůrazněn význam i nutnost této očištění v rámci odstraňování následků jaderného a chemického napadení.

Pro plné pochopení významu i nutnosti speciální očištění vojsk v soudobém boji a operaci chci uvést ještě několik údajů, které upřesňují některé názory a nové podklady v oblasti ochrany vojsk proti zbraním hromadného ničení.

Středem naší pozornosti v ochraně vojsk před účinky radioaktivních a otravných látek budou vždy v první řadě osoby. Proto také zaměřujeme i ve speciální očištění trvalou pozornost nejen na očištění osob, ale též na jejich výzbroj, bojovou techniku (s níž přicházejí bezprostředně do styku), prostředky protichemické ochrany jednotlivce a výstroj.

Při zamoření osob otravnými látkami má prvořadý význam zachování bojeschopnosti vojsk jejich částečná speciální očištění (zvláště při zamoření OL typu sarin a VX). Je třeba, aby si je osoby vykonaly do jedné až dvou minut po zasažení. K tomu mají vojska individuální protichemický balíček (včetně laické injekční stříkačky). Podle konkrétní potřeby a situace mohou pro tento účel využít též protichemické brašny chemického instruktora praporu (oddílu). Jde tedy o nutné a časově neodkladné opatření zdravotnicko-protichemického charakteru (viz články 247—253, Vševojsk-2-11).

Pokud budou osoby zamořeny radioaktivními látkami, mohou částečnou speciální očištění vykonat zpravidla až po opuštění zamořeného prostoru (při dlouhodobém pobytu též výjimečně v zamořeném prostoru).

Úplná speciální očištění osob zamořených trvalými otravnými látkami bude mít svůj význam jen za předpokladu, že včas proběhla jejich částečná speciální očištění. Bude ji třeba vykonat nejpozději do 3 hodin po zasažení. Vzhledem k toxickým vlastnostem otravných látek bude žádoucí u zamořených osob též vyměnit prádlo, výstroj, popř. prostředky protichemické ochrany jednotlivce. Úplná speciální očištění osob proběhne zpravidla na místech speciální očištění.

Úplnou speciální očištění osob zamořených radioaktivními látkami organizujeme

v případech, kdy při částečné speciální očištění se nepodařilo snížit stupeň radioaktivního zamoření pod přípustnou normu. S úplnou speciální očištěnou osob počítáme v důsledku jejich prvotního zamoření a to nejpozději do 5 hodin od tohoto zamoření.

Za předpokladu, že se na určeném místě plochy speciální očištění osob (v rámci MSO) nepodaří snížit stupeň radioaktivního zamoření výstroje a prostředků protichemické ochrany jednotlivce pod přípustnou normu, musíme tento materiál osobám rovněž vyměnit.

K zabezpečení výměny výstroje pro daný účel u vojsk počítáme s komplety výstroje: u msp 4, u tp 2, u divizních jednotek po jednom, u divizního praporu chemické ochrany 2, celkem u msp 18 a u td 13 kompletů. V divizních skladech jsou u msp 7 a u td 4 komplety navíc. Armádní prapor chemické ochrany má 3 výstrojní komplety.

Speciální očištění osob představuje tedy složitý komplex opatření, na jejichž řešení se musí společně podílet náčelník chemické služby (náčelník chemického vojska) s příslušnými funkcionáři zdravotnické služby a výstrojního zásobování.

Při hodnocení rozsahu požadavků na speciální očištění osob (především úplnou) musíme však vycházet z možností ukrytí osob v bojové technice a v ochranných objektech všeho druhu. Vzhledem k tomu, je vybavena filtračně ventilačním zařízením (OT-62, OT-64, OT-65, T-55 A, dleostřelecké tahače ZIL, nákladní automobil T 815 a bojové vozidlo pěchoty) můžeme u vševojskové útvaru a svazku (podle jejich vybavení a charakteru bojové činnosti) uchránit zhruba 60 až 80 % živé síly před zamořením i před ostatními účinky radioaktivních a otravných látek. Z toho důvodu můžeme předpokládat, že úplná speciální očištění osob (tj. omývání celého povrchu těla, popř. výměna prádla a výstroje) bude v celkovém procesu speciální očištění vojsk v soudobých podmínkách boje a operace záležitostí spíše druhořadou.

Dále můžeme předpokládat, že se vojska v důsledku širokého používání chemických zbraní nepřítelem mohou často ocitnout v prostorech šíření prvotního i druhotného oblaku zamořené atmosféry, kde může docházet k zasažení osob pouze inhalací, když budou plnit úkol mimo bojovou techniku a polní objekty. I v daném případě (podle druhu použité otravné látky) nebude zpravidla nutná úplná speciální očištění osob.

Při organizaci úplné speciální očištění vojsk budeme klást hlavní důraz na úplnou očištění výzbroje a bojové techniky.

Úplnou speciální očištění výzbroje a bojové techniky mohou jednotky a útvary všech druhů vojsk jakož i týlové jednotky, útvary a zařízení vykonat s využitím vojskových prostředků speciální očištění (UOS, AOS-1 a 2), určených především k zabezpečení částečné speciální očištění. Stejně tak mohou pro úplnou speciální očištění výzbroje a bojové techniky jednotek využít i některých jiných zařízení (vysokotlakých čerpadel, protipožárních zařízení, neutralizačních stanic, kropicích vozů rozstřikovačů apod.). Hlavní úkoly této očištění v soudobém boji a operaci zabezpečují jednotky speciální očištění chemického vojska.

Při hodnocení požadavků na úplnou speciální očištění výzbroje a bojové techniky bereme v úvahu též druh použití otravné látky nepřítel. Při zamoření výzbroje a bojové techniky otravnou látkou sarin postačí zpravidla jen částečná speciální očištění. Tato otravná látka se totiž vzhledem ke své relativně vysoké těkavosti a a použití ve formě aerosolu poměrně rychle s povrchu výzbroje a bojové techniky odpařuje, nezpůsobuje dlouhodobé zamoření a nevyžaduje úplnou speciální očištění.

Současná organizace chemického vojska ČSLA představuje další zvýšení možností jednotek speciální očištění a vcelku též příznivě ovlivňuje zásady i způsoby jejich bojového použití. Výrazné zlepšení vidím především v tom, že v rámci roty chemické ochrany vševojskového útvaru je organizace začleněna též četa speciální očištění, která je schopna rozvinout MSO s potřebnou kapacitou. Dále také v tom, že u vševojskového svazku jsou v praporu chemické ochrany dvě rotý speciální očištění. V důsledku toho je vševojskový svazek (msd, td) pro úplnou speciální očištění do značné míry soběstačný a tudíž podstatně méně závislý na silách a prostředcích vševojskové armády. Další kvalitativní zlepšení představuje též rota chemické ochrany týlu vševojskové armády (má čso BT a čso osob), která je schopna do značné míry zabezpečit týlové útvary a zařízení vševojskové armády.

Pokud jde o zásady a způsoby použití jednotek a útvarů chemického vojska (jednotek speciální očištění):

— rcho (msp, tp) může být zasazena 1 až 2krát za 24 hodin;

— prcho (msd, td) může rozvinout 2—4 MSO (maximálně 6 MSO) za 24 hodin;

— prcho (VŠA) může rozvinout 3—6 MSO (maximálně 9 MSO) za 24 hodin.

Při vytváření odřadů odstraňování následků na jednotlivých stupních velení počítáme se začleněním jednotek speciální očištění podle konkrétní potřeby a situace (po úderech ZHN) takto:

— plukovní — četa speciální očištění;
— divizní — jedna rota speciální očištění;
— armádní — po jedné rotě speciální očištění na každý odřad.

Při srovnání možností jednotek speciální očištění s předpokládanými možnostmi nepřítel v zamoření vojsk vševojskové armády za jeden den operace mohou uvést:

— nepřítel může za jeden den operace zamořit 60 až 70 výpočetních praporů RL a 20 až 25 výpočetních praporů OL;

— přitom možnosti jednotek speciální očištění jedním zásahem (počítáme-li podle tabulky s časovou normou 3 hodiny a se složením vševojskové armády v hodnotě 5 vševojskových svazků) představují:

— 20 rcho (čso) pluků dezaktivuje	20. 3=60
a odmoří	20. 2=40 praporů;
— 5 prcho (10 rso) divizí dezaktivuje	5. 10=50
a odmoří	5. 5=25 praporů;
— 1 prcho (3 rso) armády dezaktivuje	15 a odmoří 9 praporů.

Celkem tedy jednotky speciální očištění v rámci vševojskové armády mohou jedním zásahem dezaktivovat 125 a odmořit 74 výpočetních praporů. Tyto možnosti jsou reálné i z hlediska spotřeby dezaktivčních a odmořovacích látek, kterými jsou tyto jednotky vybaveny. Připomínám, že časová norma (3 hodiny) platí pro vlastní vykonání úplné speciální očištění na MSO. Celková doba k obnovení bojové schopnosti zamořených jednotek bude delší o dobu, kterou potřebují jednotky speciální očištění pro přesun do prostorů rozvinutí a pro rozvinutí MSO (zhruba 1 hodinu), a o dobu, kterou budou očišťované jednotky potřebovat k zorganizování a přípravě do plné bojové pohotovosti. Z těchto důvodů může celková doba pro jeden zásah představovat 7 až 9 hodin.

Vidíme, že i ve složitých podmínkách soudobého boje a operace (ztížené podmínky pro zásah jednotek speciální očištění, narušení plynulého zásobování, předpokládané ztráty na živé síle a bojové technice) jsou jednotky speciální očištění v rámci vševojskové armády schopny odstranit následky radioaktivního a chemického zamoření u vojsk armády za jeden

Zásady pro určení nutnosti speciální očisty

Objekt zamoření	Při zamoření RL												Při zamoření OL a BBP			
	prvotní								druhotné				VX	BBP		
	silný déšť				sucho, slabý déšť				sucho, slabý déšť		vlhká půda					
	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D				
Osoby	Částečná SO po vypadnutí RL Úplná SO nejpozději po zamoření za:				Částečná SO po vypadnutí RL Úplná SO nejpozději po zamoření za:				Zamoření osob se neuvažuje		Zamoření osob se neuvažuje		Částečná SO ihned s použitím IPB (PCHB)	Částečná SO po vypadnutí aerosolu nebo po vyjití ze zamořeného prostoru		
	3—5 h	1—2 h	30 min	15—20 min	3—5 h	1—2 h	1 h	30 min					Úplná SO po vyjití ze zamořeného prostoru	Úplná SO nejpozději do 6—8 h po zamoření		
Bojová technika	Částečná SO po vypadnutí RL				Úplná SO není nutná	Úplná SO po vyjití z pásma nejpozději do 10—12 h			Zamoření BT se neuvažuje		Částečná SO po vyjití z pásma zamoření		Částečná SO po zamoření	Přibližně stejně údaje jako u osob		
	po vyjití z pásma, opakovaná částečná SO		Úplná SO po vyjití z pásma						Úplná SO není nutná		Úplná SO do 3 h		Úplná SO nejpozději za 6—8 h po zamoření			
Výstroj	Nutná výměna výstroje do				Částečná SO po vypadnutí RL				Zamoření výstroje se neuvažuje		Zamoření výstroje se neuvažuje		Výměna do 15 min po zamoření	Částečná SO jako u osob		
	3—5 h	1—2 h	30 min	15—20 min	výměna výstroje je nutná		výměna nutná do						Úplná SO na MSOV	Úplná SO na MSOV		

den operace v požadovaném rozsahu. To však vyžaduje, aby chemičtí funkcionáři všech stupňů (v úzké součinnosti s ostatními funkcionáři druhů vojsk a služeb) účelně zplánovali předpokládané použití jednotek speciální čistoty co do místa, času i způsobu jejich použití a zabezpečili včasnou rekognoskaci plánovaných (i neplánovaných) prostorů rozvinutí MSO.

Při vlastní úplné speciální očištění na MSO musí zabezpečit organizovanost, pevné a nepřetržité velení a co nejvyšší součinnost jednotek speciální čistoty s očišťovanými jednotkami.

Na závěr chci upozornit na stručné orientační zásady pro určení nutnosti speciální čistoty vojsk při zamoření osob, bojové techniky a výstroje radioaktivními a otravnými látkami, jakož i bojovými biologickými prostředky. Potřebné orientační údaje (na základě dostupných sovětských údajů) — viz **tab. 1**.

Z tabulky 1 je zřejmé, že při prvotním radioaktivním zamoření (vypadávání radioaktivních částic při pohybu radioaktivního oblaku) je kladen značný časový nárok především na úplnou speciální očišťovací osob za předpokladu, že tyto nemohly plně využít ochranných vlastností bojové techniky a dopravních prostředků. Stejně tak

je položen důraz na výměnu výstroje zamořených osob. Menší časové nároky jsou v podmínkách prvního radioaktivního zamoření kladeny na úplnou speciální očišťovací bojové techniky, která je nutná jen v případech vysokého stupně zamoření, zvláště za silného deště nebo sněžení.

V podmínkách druhotného radioaktivního zamoření (radioaktivní látky již vypadly na terén, vojska zamořený prostor překonávají nebo v něm plní po určitou dobu bojový úkol) počítáme pouze s úplnou speciální očišťovací bojové techniky a to jen v případech, kdy půjde o vlhkou půdu a v důsledku toho i značné zamoření podvozků bojové techniky.

Při zamoření nechráněných osob OL VX je kladen zvýšený časový nárok na jejich úplnou speciální očišťovací po jejich vyvedení ze zamořeného prostoru (za předpokladu, že byla v době co nejkratší dokončena částečná speciální očišťovací). Úplnou speciální očišťovací bojové techniky po zamoření OL VX stačí vykonat za dobu 6—8 hodin po jejím zamoření.

Speciální očišťovací vojsk má nezastupitelné místo v rámci komplexního odstraňování následků použití zbraní hromadného ničení nepřítelům a obnovení bojeschopnosti vojsk.